

HOZZÁSZÓLÁS A PÓDIUMAVATÁSHOZ

Formailag új, a probléma kibontására alkalmas fórummal gazdagította a győri vándorgyűlés résztvevőit az erdőművelés korszerű feladatait tagláló pódiumvita.

Vajon képesek-e a szakma erdőművelési ágazatában dolgozó szakemberek arra az innovációra — megújulásra —, amely feltétlenül szükséges a „fagazdaság alapja az erdőművelés” közgyűlési jelmondat gyakorlati megvalósításához? — tette fel a kérdést a vitabevezető, *dr. Keresztesi Béla* akadémikus, az ERTI főigazgatója.

Amint a hozzászólók is rendre bizonyították, az erdőművelők is akkor képesek a tőlük elvárt innovációra, ha a szakma egésze, ágazati működéstől és beosztástól függetlenül, teljes szakembergárdája képes a műveléssel kapcsolatos szemléletváltásra. Még konkrétan fogalmazva, ha az erdőművelési munka megkapja (visszakapja?) teljes értékű megbecsülését. *Dr. Solymos Rezső* fogalmazott így hozzászólásában: „...én is jelöltem V-fát és tisztítási mintaterületet...” és ezt a hozzászólást folytatnám így: sokan jelöltünk V-fát és gyérítéseket, tisztításokat erdőmérnökként, szakelőadó, erdészvezetői beosztásban, az 50-es, 60-as években. És ezt a munkát sohasem éreztük képzettségünkhöz „nem méltó”, „nem mérnöki” feladatnak — *dr. Solymos* is nyilvánvalóan ezért vetette fel a gondolatot. Kerületvezetővel együtt — olykor nélküle, ha éppen más elfoglaltsága volt — láttuk, hogy pl. a kijelölt V-fák éveken keresztül hogyan könnyítik meg, teszik szakszerűbbé a vágásjelölés felelősségteljes munkáját. S mindjárt hozzátésem, hogy a szakma közép- és felső szintű vezetői számára is — gyakran kaptunk ilyen szintű, segítőkész ellenőrzéseket — teljesen egyértelmű volt, hogy pl. a vágásjelölés, mint művelési munka, épp olyan mérnöki feladat, mint akár a termőhelyfeltárás, akár a csemetetermelés vagy éppen az erdősítés előírás szerinti technológiai kivitelezése. Más ágazatban dolgozó mérnökkollégáink sem vonták soha kétségbe a művelési munka színvonalas hozzáértést igénylő jelentőségét. Egy-egy kiváló csemetekert-kezelő erdész szaktekintélye pedig messze meghaladta az erdészeti, sőt erdőgazdasági határokat (a terézhalmi fenyőcsemete-nevelő iskola pl. „iskola” volt a szó szoros értelmében a 60-as években, amelynek az egyetemi tanártól tudományos kutatótól a gyakorlati szakemberig, sokak számára volt tartalmas mondanivalója).

Azért említettem a fenti példákat, mert ma is vannak kitűnő erdőművelési törekvések — sokszor nagyszerűbbek is, mint korábban bármikor — mégis úgy tűnik, hogy az erdőművelési munka fénye valahogy megkopott. A mérnöki képesítésű műszaki vezető — legyen bár fahasználó vagy művelő — legfeljebb tudomásul veszi, hogy pl. a gyérítésjelölés vagy nincs, vagy rossz és kevés esetben jut eszébe, hogy — teljes értékű partnernek tekintve a kerületvezetőt — újra jelöljön, vele együtt. És a V-fa jelölés szakmai becsületének a visszaállítását nem is tudom, merjem-e említeni — pedig véleményem szerint rendkívül fontos lenne.

Ilyen és ehhez hasonló szakmai cselekvésre vonatkozik — úgy gondolom — az elvárt innováció. Lényegében a tő melletti munka nagyobb megbecsülésére, de mindjárt hozzátésem: a művelési munka nagyobb megbecsülésére, de mindjárt hozzátésem: a művelési munka nagyobb megbecsülését, elismerését elsősorban a tő mellett dolgozó szakembergárda önbecsülése képes megalapozni.

Az innovációnak persze igen széles skálájú eszköztára van. *Czebei Sándor* igazgató említette pl. a pódiumvitán történt hozzászólásában: „...legyenek

a művelők »rámenősebbek«, ha az ágazat gazdaságon belüli érdekképviselétéről van szó...»

Sohasem rossz dolog persze, ha egy ágazatvezető „rámenős”: egyebek között kiköveteli a közös kasszából azt a pénzt, amely az ágazat fejlesztéséhez szükséges. De azért — és ezt fontosnak tartom hangsúlyozni — a legrámenősebb munkastilus is csak akkor lehet eredményes, ha

- van olyan középtávú — művelés esetén részben hosszú távú — koncepciója egy-egy gazdaságnak, amely meghatározza a teendőket mag- és csemettermeléstől a vágásérettségi korok helyes kialakításáig.
- ezt a koncepciót a gazdaság minden rendű és rangú műszaki beosztású dolgozója érti, elfogadja, magáévá teszi. Kiemelten fontosnak tartom, hogy a gépészeti szakemberek is értsék és elfogadják az erdőművelési koncepciót, mert rajtuk is nagyban múlik, mi fog abból megvalósulni! (Itt jegyezném meg: bizonyára nem véletlen, hogy a pódiumvitán ismét felmerült az erdészgépészeti üzemmérnökképzés szükségessége, amelyről már-már azt hittük, hogy lekerült a napirendről.)

Vagyis: az oktatás reformjától a vadkárelhárításig — mert erről is sok szó esett a pódiumon —, számos szakmai állásfoglalást kell átfogalmazni akkor, ha olyan fontos ágazat innovációjáról beszélünk, mint az erdőművelés.

Az átfogalmazás folyamatába pedig sok szakembernek van pozitív mondanivalója. Kár, hogy a pódiumvita erre nem adott lehetőséget. Tudom, hogy sokan szándékoztak hozzászólni.

Gulyás Jenő

A környezetileg és erdőművelésileg elviselhetetlen vadkárok okát *Prof. Dr. H. Mayer*, a bécsi Bodenkultur Egyetem erdőművelési intézetének vezetője abban látja, hogy a vadászok elsősorban trófeaérdekeltek és nem ismerik a vad és az erdő ökológiai összefüggéseit. Ezért felállította az erdő—vad ökológiai tízparancsolatát:

1. A természetes erdő kiinduló alapja a gazdasági és egyéb hatásaiban is teljesítőképes erdőgazdálkodásnak.
2. A természetszerű gazdasági erdő tartamosan teljesítőképes.
3. Termőhelyidegen monokultúráknak természetszerű gazdasági erdőkké való átalakítása stabilizálja az ökoszisztémát és az üzemet.
4. A természetes erdőben erdő és vad ökológiai egyensúlyban van.
5. Vadgazdaságilag létrehozott vadsűrűséggel elveszti a természetes erdő az ökológiaileg elhatározó önszabályozását és stabilitását.
6. A vadkérdés megoldása nélkül természetszerű, tartamosan teljesítőképes erdőgazdálkodás nem lehetséges.
7. Természetszerű vadgazdálkodás megoldja az erdő—vad problémát, elviselhető károkat és egészséges vadnépességet tesz lehetővé.
8. A vadgazdálkodásnak ökológiai alapokra helyezése a legfőbb parancsolat.
9. Az erdő—vad kérdést integrált erdőművelés-ökológiai és vadéltan-vadászatechnikai intézkedésekkel, elsősorban is ökológiai orientált vadállomány-apolással kell megoldani.
10. Természetszerű erdő természetszerű vadállománnyal, minden irányban tartamosan teljesítőképes erdőgazdálkodást tesz lehetővé. A természetszerű erdőgazdálkodásnak ökológiaileg képzett és az erdővel elkötelezett vadászok által megvalósított, természetszerű vadgazdálkodás az előfeltétele.

(AFZg, 1981. 12. Ref.: *Jérôme R.*)